

Jam monuimus episcopi esse judicare, in dubio, an defectus sit ad irregularitatem sufficiens, Decretal. l. 1, tit. 20, cap. 2. Itaque episcopus super hac irregularitate non dispensat, sed determinat an certo existat, quo in casu vel ab ordinibus eorumve exercitio abstinendum, vel dispensatio a summo Pontifice obtinenda est.

In dubio juris communiter docent theologi, ex cap. 18, tit. 11, l. 5 Sexti, neminem teneri se gerere ut irregularem; nam ibi supponitur nullam existere irregularitatem, quæ in jure non sit expressa: sed cum odia sint restringenda, irregularitas dubia non est proprie expressa in jure: ergo, etc. Ita multi Probabilistæ cum *S. Ligorio*, l. 7, art. 346 et alii de laxitate non suspecti, ut *P. Antoine*, *Collet*, *Billuart*, etc. Si tamen, omnibus perpensis, longe probabilius esset legem existere, tunc recte dicit *Collet* unumquemque se gerere teneri ut irregularem, quia in tali conflictu, ex principiis nostris circa probabilismum, pars tutior est eligenda.

In dubio an commissum fuerit homicidium voluntarium, v. g., an mors ex vulnere, ex potione, etc., secuta fuerit, standum est pro irregularitate, ut expresse statuit Innocentius III, in Decretal. l. 5, tit. 12, cap. 18 relatus, et generaliter docent auctores.

An in aliis dubiis facti admittenda sit irregularitas, valde controvertitur inter theologos. *S. Ligorius* cum aliis multis, ut *Suarez*, *Cabassut*, *Collet*, negat, quia odia sunt restringenda, et in dubio nemo habendus est ut reus: *Daelman*, *Billuart*, *Dens*, volunt irregularitatem existere, quia rationes a summis Pontificibus allegatæ pro validitate irregularitatis ex homicidio voluntario dubio provenienti, valent etiam pro alio quocumque dubio. Ergo, etc.

Prior sententia probabilior nobis videtur, et certum esse arbitramur episcopum in tali dubio ad cautelam dispensare posse.

FINIS TRACTATUS DE IRREGULARITATIBUS.

APPENDIX.

Cum doctrinæ in celebri Bulla *Auctorem fidei* expressæ, in cursu theologiæ sæpissime recurrant, antequam his Institutionibus finem imponamus, ipsammet Bullam in extenso referendam duximus, prout in *Bullario magno Romano* jacet. Sic omnes hanc fidei definitionem errorumque confutationem, nostris præsertim temporibus maximi momenti, facile adire poterunt, quam forte, nisi hic submitteremus, reperire nequirent.

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI

PII DIVINA PROVIDENTIA PAPÆ VI

DAMNATIO quamplurium propositionum excerptarum ex libro italico idiomate impresso sub titulo: *Atti e Decreti del concilio diocesano di Pistoja dell' anno 1786. In Pistoja per Atto Braccali, stampatore vescovile. Con approvazione; cum prohibitionem ejusdem libri, et aliorum quorumcumque in ejus defensionem tam forsitan editorum, quam in posterum edendorum.*

PIUS EPISCOPUS, SERVUS SERVORUM DEI, universis Christi fidelibus salutem, et apostolicam benedictionem.

§ I. Auctorem fidei et consummatorem Jesum aspicientes, nos jubet Apostolus ¹ sedulo recogitare qualem quantamque ille sustinuit a peccatoribus adversum semet-

¹ Ad Hebr. xii.

ipsum contradictionem, ut ne, laboribus et periculis defatigati, deficiamus aliquando animis nostris, peneque concidamus. Hac saluberrima cogitatione muniri nos, ac refici tum maxime necessum est, cum adversus corpus ipsummet Christi, quod est Ecclesia¹, dira istius, nec unquam desiturae conjurationis æstus acrius exardescit; ut a Domino confortati, et in potentia virtutis ejus scuto fidei protecti resistere possimus in die malo, et omnia tela iniquissimi ignea exstinguere². In hoc sane motu temporum, in hac rerum perturbatissima conversione gravis est quidem bonis omnibus contra omnes cujusque generis christiani nominis hostes colluctatio subeunda: gravior Nobis quibus pro credita pastoralis Nostræ sollicitudini gregis totius cura et moderatione, *major cunctis, christianæ religionis zelus incumbit*³. Verum in hac ipsa oneris gravitate, quæ humeris nostris imposita est, *portandi onera omnium qui gravantur*, quo magis conscii Nobis sumus infirmitatis Nostræ, eo firmiorem in spem erigit Nos, et sublevat apostolici hujusce muneris in persona B. Petri divinitus instituta ratio, ut qui semel tradita sibi a Christo Ecclesiæ gubernacula nunquam derelicturus erat, ipse apostolicæ gubernationis onera in illis portare non desineret, quos ei Deus protegendos perpetua successione, ac tuendos hæredes dedisset.

§ 2. Et in hisce quidem ærumnis quæ undique circumstant ad cæterarum molestiarum velut cumulum accessit, ut unde oportuerat Nos gaudere, majorem inde tristitiam hauriremus. *Quippe cum aliquis sacrosanctæ Ecclesiæ Dei præpositus sub sacerdotis nomine ipsum Christi populum a tramite veritatis in præceps devicæ persuasionis avertit, t hoc in amplissima urbe, tum plane est geminanda lamentatio, et major sollicitudo adhibenda*⁴.

§ 3. Fuit sane non in ultimis terris, verum in media luce Italiæ, sub oculis urbis, et prope Apostolorum limina; fuit episcopus duplicis sedis honore insignis (Scipio

¹ Ad Coloss. 1. — ² Ad Ephes. vi. — ³ S. Siricius ad Himerium Tarrac. *epist. I ap. Coust.* — ⁴ S. Cælest. I, *ep. 12 apud Coust.*

de Riccis, antea episcopus Pistoriensis et Pratensis), quem ad Nos pro pastoralis munere suscipiendo accedentem paterna charitate complexi sumus; qui vicissim Nobis, atque huic apostolicæ Sedi in ipso sacræ suæ ordinationis ritu debitam fidem et obedientiam solemnis jurisjurandi religione obstrinxit. Atque is ipse non longo intervallo posteaquam a complexu Nostro cum osculo pacis dimissus, ad commissas sibi plebes accessit, coacervatorum perversæ sapientiæ magistrorum fraudibus circumventus, eo cœpit intendere, ut quam superiores antistites ex ecclesiastica regula laudabilem, et pacatam christianæ institutionis formam jam jam pridem invexerant, ac pene defixerant, non ille pro eo ac debebat, tueretur, coleret, perficeret, sed contra per speciem fictæ reformationis importunis inducendis novitatibus perturbaret, convelleret, funditus everteret.

§ 4. Quin etiam cum et hortatu Nostro ad synodum diocesanum animum adjunxisset, præfracta ejus in suo sensu pertinacia effectum est ut unde remedium aliquod vulnere petendum erat, inde gravior pernicietas enasceretur. Sane postquam synodus hæc Pistoriensis e latebris erupit, in quibus aliquandiu abdita delituit, nemo fuit de summa religione pie sapienterque sentiens, qui non continuo adverterit hoc fuisse auctorum consilium, ut quæ antea per multiplices libellos pravæ doctrinarum semina sparserant, ea in unum velut corpus compingerent, proscriptos dudum errores exsuscitent, apostolicis, quibus proscripti sunt, decretis fidem auctoritatemque derogarent.

§ 5. Quæ cum cerneremus, quo graviora sunt per sese, tanto impensius pastoralis Nostræ sollicitudinis opem efflagitare, mentem convertere non distulimus ad ea capienda consilia, quæ surgenti malo vel sanando, vel comprimendo accommodatiora viderentur. Atque in primis sapientis moniti memores prædecessoris nostri B. Zosimi¹, *ea quæ magna sunt magnum pondus examinis desiderare,*

¹ S. Zosimus, *ep. 2, ad Coust.*

synodum ab episcopo editam primum quatuor episcopis, aliisque adjunctis et clero sæculari theologis examinandam commisimus, tum et plurium S. R. E. cardinalium, aliorumque episcoporum congregationem deputavimus, qui totam actorum seriem diligenter perpenderent, loca inter se dissita conferrent, excerptas sententias discuterent, quorum suffragia coram Nobis voce et scripto edita excepiimus; qui et synodum universe reprobendam, et plurimas inde collectas propositiones, alias quidem per sese, alias attendita sententiarum connexionem plus minusve acerbis censuris perstringendas censuerunt; quorum auditis perpensisque animadversionibus, illud quoque Nobis curæ fuit, ut selecta ex tota synodo præcipua quædam pravæ doctrinarum capita, ad quæ potissimum fusæ per synodum reprobandæ sententiæ directe vel indirecte referuntur, in certum deinceps ordinem redigerentur, eisdemque sua cuique peculiaris censura subjiceretur.

§ 6. Ne vero ex hac ipsa tametsi accuratissime peracta sive locorum collatione, sive sententiarum disquisitione, perversitates homines obtrectandi occasionem arriperent, ut huic forte jam paratæ calumniæ obviam iretur, sapienti consilio uti statuimus, quod in emergentibus hujusmodi periculosis noxiisque novitatibus reprimendis plures Nostri sanctissimi prædecessores, tum et gravissimi antistites, ac generales etiam synodi rite cauteque adhibitum, illustribus exemplis testatum commendatumque reliquissent. Norant illi versutam novatorum fallendi artem, qui catholicarum aurium offensionem veriti, captionum suarum laqueos persæpe student subdolis verborum involucris obtegere, ut inter discrimina sensuum 'latens error lenius influat in animos, fiatque ut corrupta per brevissimam adjectionem aut commutationem veritate sententiæ, confessio quæ salutem operabatur, subtili quodam transitu vergat in mortem. Atque hæc quidem involuta, fallax deserendi ratio, cum in omni orationis genere vitiosa est, tum in synodo minime ferenda, cujus est hæc laus præcipua, eam in docendo dilucidam consecrari diceudi ratio-

¹ S. Leo M. ep. 129, edit *Baller.*

nem, quæ nullum offensionis periculum relinquat. Quo in genere proinde si quid peccatum sit, hac nequeat, quæ afferri solet, subdola excusatione defendi, quod quæ alicubi durius dicta exciderint, ea locis aliis planius explicata, aut etiam correctæ reperiantur; quasi proæ isthæc affirmandi, et negandi, ac secum pro libito pugnandi licentia, quæ fraudulenta semper fuit novatorum astutia ad circumventionem erroris, non potius ad prodendum, quam ad excusandum errorem valeret: aut quasi rudibus præsertim, qui in hanc vel illam forte inciderint partem synodi vulgari lingua omnibus expositæ, præsto semper essent alia, quæ inspicienda forent, dispersa loca, aut his etiam inspectis, satis cuique facultatis suppeteret ad ea sic per sese componenda, ut, quemadmodum perperam isti effutiunt, erroris omne periculum effugere valerent. Exitiosissimum profecto insinuandi erroris artificium, quod in Constantinopolitani antistitis Nestorii litteris jam olim sapienter detectum, gravissima reprehensione prædecessor Noster Cælestinus¹ coarguit; quibus nempe in litteris vestigatus veterator ille, deprehensus, et tentus, suo se multiloquio labefaciens, dum vera involvens obscuris, rursus utraque confundens, vel confiteretur negata, vel niteretur negare confessa. Ad quas depellendas insidias nimium sæpe omni ætate renovatas non alia potior via inita est, quam ut iis exponendis sentiis, quæ sub latibulo ambiguitatis periculosam, suspiciosamque involvunt discrepantiam sensuum, perversa significatio notaretur, cui subesset error, quem catholica sententiæ reproberet.

§ 7. Quam et Nos moderationis plenam rationem eo libentius amplexi sumus, quo magis ad reconciliandos animos, et ad unitatem spiritus in vinculo pacis adducendos (quod favente Deo in pluribus gaudemus jam feliciter evenisse) magno fore adjumento prospeximus, providere primum, ne pertinacibus, si qui supererunt, quod Deus avertat, synodi sectatoribus integrum sic posthac ad novas turbas ciendas, justæ suæ damnationis consor-

¹ S. Cælestinus, ep. XIII, n. 2, ap. *Coust.*

tes veluti ac socias sibi adsciscere scholas catholicas, quas invitas plane ac repugnantes, per detortam quamdam affinium vocabulorum similitudinem in expressa, quam illæ testantur sententiarum dissimilitudine, in partes suas pertrahere nituntur. Deinde si quos imprudentes aliqua fefellit adhuc præconcepta mitior opinio de synodo, his etiam omnis conquerendi locus præcludatur, qui si recte sapiunt, ut videri volunt, ægre ferre nequeant doctrinas damnari sic denotatas, quæ errores præ se ferant, a quibus ipsi profitentur se longissime abesse.

§ 8. Necdum tamen satis ex animo lenitati nostræ factum putavimus, seu verius charitati, quæ urget Nos erga fratrem nostrum, cui omni ope volumus, si adhuc possumus, subvenire¹. Charitas nempe illa urget Nos, qua inductus prædecessor Noster Cælestinus² etiam *contra fas*, seu majori quam fas esse videretur, patientia sacerdotes corrigendos exspectare non abnuebat. Magis enim cum Augustino Milevitanisque patribus volumus et optamus homines prava docentes *pastorali cura in Ecclesia sanari, quam desperata salute ex illa rescari, si necessitas nulla compellat*³.

§ 9. Quam ad rem, ne quod genus officii ad lucrandum fratrem prætermisum videretur, præfatum episcopum, antequam ad ulteriora progredieremur, amantissimis litteris ad eum jussu Nostro natis ad Nos acciendum duximus, polliciti fore, ut benevolo animo a Nobis exciperetur, nec vetaretur quin, quæ in rem suam facere sibi viderentur, libere aperteque expromeret. Nec vero spes Nos omnis deseruerat fieri posse, ut siquidem animum illum docibilem afferret, quem ex Apostoli sententia in episcopo maxime Augustinus⁴ requirebat cum simpliciter et candide, omni remota concertatione et acerbitate, recognoscenda ei proponerentur præcipua doctrinarum capita, quæ visa essent majori animadversione digna, tum facile sese ipse colligens non dubitaret, quæ ambigue po-

¹ S. Cælest. ep. xiv, ad populum C. P. n. 8 ap. Coust.—² Ep. xliii, ad Nestor. n. 9.—³ Ep. clxxvi, n. 4; clxxviii, n. 2, edit. Maur.—⁴ L. iv, de Bapt., contra Donat. c. v, et l. v, c. xxvi.

sita essent, in sanio rem sensum exponere, quæve manifestam pravitatem præ se ferrent, aperte repudiare: atque ita magna cum sui nominis existimatione, tum lætissima bonorum omnium gratulatione, pacatissima qua fieri posset ratione, orti in Ecclesia strepitus optatissima correctione comprimerentur¹.

§ 10. Nunc vero cum ille oblato beneficio, incommodæ valetudinis nomine, minus utendum sibi esse censuerit, differre jam non possumus quin apostolico Nostro muneri satisfaciamus. Non unius tantummodo alteriusve diocesis periculum agitur: *universalis Ecclesia quacumque novitate pulsatur*². Undique jam pridem non exspectatur modo, verum assiduis repetitis precibus efflagitatur supremæ apostolicæ Sedis iudicium. Absit ut vox Petri in illa unquam Sede sua conticescat, in qua perpetuo vivens ille ac præsidens præstat quærentibus fidei veritatem³. Tuta non est in talibus longior conniventia, quia tantundem pene criminis est connivere in talibus, quanti est tam irreligiosa prædicare⁴. Abscidendum igitur tale vulnus, quo non unum membrum læditur, sed totum corpus Ecclesiæ sauciatur⁵. Atque divina opitulante pietate, providendum et amputatis dissensionibus fides catholica inviolata servetur, et his, qui privata defendunt, ab errore revocatis, Nostra auctoritate, quorum fides probata fuerit, muniantur⁶.

§ 11. Implorato itaque cum assiduis nostris, tum et piorum Christi fidelium privatis publicisque precibus, Spiritus sancti lumine, omnibus plene et mature consideratis, complures ex actis et decretis memoratæ synodi propositiones, doctrinas, sententias, sive expresse traditas sive per ambiguitatem insinuatias, suis, ut præfatum est, cuique appositis notis, et censuris damnandas et reprobandas censuimus, prout hac Nostra perpetuo valitura constitutione damnamus et reprobamus:

Sunt autem quæ sequuntur.

¹ S. Cælest. epist. xvi, n. 2. ap. Coust.—² Idem, epist. xxi ad episcopos Galliarum.—³ S. Chrysol. ep. ad Eutychem.—⁴ S. Cælest. ep. xii, n. 2.—⁵ Idem, ep. xi Cyrillo, n. 3.—⁶ S. Leo M. ep. xxii, Flaviano C. P. n. 2.

De obscuracione veritatum in Ecclesia (Ex decr. de Grat. § 1.)

I.

§ 12. Propositio, quæ asserit *postremis hisce sæculis sparsam esse generalem obscuracionem super veritates gravioris momenti, spectantes ad religionem, et quæ sunt basis fidei, et moralis doctrinæ Jesu Christi,*

Hæretica.

De potestate communitati Ecclesiæ attributa, ut per hanc pastoribus communicetur. (Epist. Convoc.)

II.

§ 13. Propositio, quæ statuit *potestatem a Deo datam Ecclesiæ, ut communicaretur pastoribus, qui sunt ejus ministri pro salute animarum;*

Sic intellecta, ut a communitate fidelium in pastores derivetur ecclesiastici ministerii ac regiminis potestas,

Hæretica.

De capitis ministerialis denominatione Romano pontifici attributa. (Decr. de Fide, § 8.)

III.

§ 14. Insuper quæ statuit *Romanum pontificem esse caput ministeriale;*

Sic explicata, ut Romanus Pontifex non a Christo in persona beati Petri, sed ab Ecclesia potestatem ministerii accipiat, qua velut Petri successor, verus Christi vicarius, ac totius Ecclesiæ caput pollet in universa Ecclesia,

Hæretica.

De potestate Ecclesiæ quoad constituendam et sancendam exteriori disciplinam. (Decret. de Fide, §§ 13, 14.)

IV.

§ 15. Propositio, affirmans *abusum fore auctoritatis*

Ecclesiæ transferendo illam ultra limites doctrinæ ac morum, et eam extendendo ad res exteriores, et per vim exigendo id quod pendet a persuasione et corde, tum etiam, multo minus ad eam pertinere, exigere per vim exteriori subjectionem suis decretis;

Quatenus indeterminatis illis verbis *extendendo ad res exteriores*, notet velut abusum auctoritatis Ecclesiæ, usum ejus potestatis acceptæ a Deo, qua usi sunt et ipsimet Apostoli in disciplina exteriori constituenda et sancienda,

Hæretica.

V.

Qua parte insinuat Ecclesiam non habere auctoritatem subjectionis suis decretis exigendæ aliter quam per media quæ pendent a persuasione;

Quatenus intendat Ecclesiam *non habere collatam sibi a Deo potestatem non solum dirigendi per consilia et suasiones, sed etiam jubendi per leges, ac devios contumacesque exteriori judicio ac salubribus penis coercendi atque cogendi;*

Ex Bened. XIV, in brevi *Ad assiduas*, anni 1755, primatis, archiepiscopis et episcopis regni Poloniæ.

Inducens in systema alias damnatum ut hæreticum.

Jura episcopis præter fas attributa. (Decr. de Ord. § 25.)

VI.

§ 16. Doctrina synodi, qua profitetur *persuasum sibi esse, episcopum accepisse a Christo omnia jura necessaria pro bono regimine suæ diocesis;*

Perinde ac si ad bonum regimen cujusque diocesis necessariæ non sint superiores ordinationes spectantes sive ad fidem et mores, sive ad generalem disciplinam, quarum jus est penes summos pontifices et concilia generalia pro universa Ecclesia,

Schismatica, ad minus erronea.

VII.

Item in eo quod hortatur episcopum ad *prosequendam naviter perfectiorem ecclesiasticæ disciplinæ constitutionem*, idque, *contra omnes contrarias consuetudines, exemptiones, reservationes, quæ adversantur bono ordini diocesis, majori gloriæ Dei, et majori ædificationi fidelium*;

Per id quod supponit episcopo fas esse proprio suo iudicio et arbitrato statuere et decernere contra consuetudines, exemptiones, reservationes, sive quæ in universa Ecclesia, sive etiam in unaquaque provincia locum habent, sine venia et interventu superioris hierarchiæ potestatis, a qua inductæ sunt aut probatæ, et vim legis obtinent,

Inducens in schisma et subversionem hierarchici regiminis, erronea.

VIII.

Item quod et sibi persuasum esse ait *jura episcopi a Jesu Christo accepta pro gubernanda Ecclesia nec alterari, nec impediri posse; et ubi contigerit horum jurium exercitium gravis de causa fuisse interruptum, posse semper episcopum, ac debere in originaria sua jura regredi, quotiescumque id exigit majus bonum suæ ecclesiæ*;

In eo quod innuit jurium episcopaliū exercitium nulla superiori potestate præpediri aut coerceri posse; quandoquæ episcopus proprio iudicio censuerit minus id expedire majori bono suæ Ecclesiæ,

Inducens in schisma et subversionem hierarchici regiminis, erronea.

Jus perperam tributum inferioris ordinis sacerdotibus in decretis fidei et disciplinæ. (Epist. convoc.)

IX.

§ 17. *Doctrina, quæ statuit reformationem abusum circa ecclesiasticam disciplinam in synodis diocesanis ab*

episcopo et parochis æqualiter pendere, ac stabiliri debere; ac sine libertate decisionis indebitam fore subjectionem suggestionibus et jussionibus episcoporum,

Falsa, temeraria, episcopalis auctoritatis læsiva; regiminis hierarchici subversiva; favens heresi Aerianæ a Calvino innovatæ.

Ex ep. convoc. Ex ep. ad vic. for. Ex orat. ad syn. § 8.

Ex sess. 3.

X.

Item doctrina, qua parochi aliive sacerdotes in synodo congregati pronuntiantur una cum episcopo iudices fidei, et simul innuitur iudicium in causis fidei ipsis competere jure proprio, et quidem etiam per ordinationem accepto,

Falsa, temeraria, ordinis hierarchici subversiva, detrahens firmitati definitionum, judiciorumve dogmaticorum Ecclesiæ, ad minus erronea.

Orat. synod. § 8.

XI.

Sententia enuntians veteri majorem instituto ab apostolicis usque temporibus ducto, per meliora Ecclesiæ sæcula servato, receptum fuisse *ut decreta, aut definitiones, aut sententiæ etiam majorum sedium non acceptarentur, nisi recognite fuissent, et approbatæ a synodo diocæsana,*

Falsa, temeraria, derogans pro sua generalitate obedientiæ debitæ constitutionibus apostolicis, tum et sententiis ab hierarchica superiore legitima potestate manantibus, schisma fovens, et hæresim.

Calumniæ adversus aliquas decisiones in materia fidei ab aliquot sæculis emanatas. (De Fide, § 12.)

XII.

§ 18. *Assertiones synodi complexivæ acceptæ circa decisiones in materia fidei ab aliquot sæculis emanatas, quas*

perhibet velut decreta ab una particulari Ecclesia, vel paucis pastoribus profecta, nulla sufficienti auctoritate suffulta, nata corrumpendæ puritati fidei ac turbis excitandis, intrusa per vim, et quibus inflicta sunt vulnera nimium adhuc recentia,

Falsæ, captiosæ, temerariæ, scandalosæ, in Romanos pontifices et Ecclesiam injuriosæ, debitæ apostolicis constitutionibus obedientiæ derogantes, schismaticæ, perniciosæ, ad minus erroneæ.

De pace dicta Clementis IX. (Or. synod. § 2, in nota.)

XIII.

§ 19. Propositio relata inter acta synodi, quæ innuit Clementem IX pacem Ecclesiæ reddidisse per approbationem distinctionis juris et facti in subscriptione formularii ab Alexandro VII præscripti,

Falsa, temeraria, Clementi IX injuriosa.

XIV.

Quatenus vero ei distinctioni suffragatur, ejusdem fautores laudibus extollendo, et eorum adversarios vituperando,

Temeraria, perniciosæ, summis Pontificibus injuriosa, schisma fovens, et hæresim.

De coagmentatione corporis Ecclesiæ. (Append. n° 28.)

XV.

§ 20. Doctrina, quæ proponit Ecclesiam considerandam velut unum corpus mysticum coagmentatum ex Christo capite, et fidelibus qui sunt ejus membra per unionem infallibilem, qua mirabiliter evadimus cum ipso unus solus sacerdos, una sola victima, unus solus adorator perfectus Dei Patris in spiritu et veritate;

Intellecta hoc sensu, ut ad corpus Ecclesiæ non pertineant nisi fideles qui sunt perfecti adoratores in spiritu et veritate,

Hæretica.

De statu innocentie (De Grat. §§ 4, 7; de Sacr. in gen. § 1, de Pœnit. § 4.)

XVI.

§ 21. Doctrina synodi de statu felicitatis innocentie, qualem eum representat in Adamo ante peccatum, complectente non modo integritatem, sed et justitiam interiorum cum impulsu in Deum per amorem charitatis, atque primævam sanctitatem aliqua ratione post lapsum restitutam;

Quatenus complexive accepta innuit statum illum sequelam fuisse creationis, debitum ex naturali exigentia, et conditione humanæ naturæ, non gratuitum Dei beneficium,

Falsa, alias damnata in Baio et Quesnellio, erronea, favens hæresi Pelagianæ.

De immortalitate spectata ut naturali conditione hominis. (De Bap. § 2.)

XVII.

§ 22. Propositio his verbis enuntiata: *Edocti ab Apostolo spectamus mortem non jam ut naturalem conditionem hominis, sed revera ut justam pœnam culpæ originalis;*

Quatenus sub nomine Apostoli subdole allegato insinuat mortem, quæ in præsentis statu inflicta est velut justa pœna peccati per justam subtractionem immortalitatis, non fuisse naturalem conditionem hominis, quasi immortalitas non fuisset gratuitum beneficium, sed naturalis conditio,

Captiosa, temeraria, Apostolo injuriosa, alias damnata.

De conditione hominis in statu naturæ. (De Grat. § 10.)

XVIII.

§ 23. Doctrina synodi enuntians *post lapsum Adami Deum annuntiasse promissionem futuri liberatoris, et voluisse consolari genus humanum per spem salutis, quam Jesus Christus allaturus erat, tamen Deum voluisse ut genus humanum transiret per varios status, antequam veniret plenitudo temporum, ac primum ut in statu naturæ homo relictus propriis luminibus disceret de sua cæca ratione diffidere, et ex suis aberrationibus moveret se ad desiderandum auxilium superioris luminis;*

Doctrina, ut jacet, captiosa, atque intellecta de desiderio adjutorii superioris luminis in ordine ad salutem promissam per Christum, ad quod concipiendum homo relictus suis propriis luminibus supponatur sese potuisse movere,

Suspecta, favens heresi Semipelagianæ.

De conditione hominis sub lege. (Ibid.)

XIX.

§ 24. Item quæ subjungit hominem sub lege, *cum esset impotens ad eam observandam, prævaricatorem evasisse, non quidem culpa legis, quæ sanctissima erat, sed culpa hominis, qui sub lege sine gratia magis magisque prævaricator evasit, superadditque legem, si non sanavit cor hominis, effecisse ut sua mala cognosceret, et de sua infirmitate convictus desideraret gratiam Mediatoris;*

Qua parte generaliter innuit hominem prævaricatorem evasisse per observantiam legis, quam impotens esset observare; quasi impossibile aliquid potuerit imperare qui justus est, aut damnaturus sit hominem pro eo quod non potuit evitare, qui pius est,

Ex S. Caesario, serm. 73, in append. S. Augustini, serm. 273, edit. Maur.

Ex S. Aug. de Nat. et Gr. c. 43, de grat. et lib. arb. c. 16, Enar. in psal. 56, n. 4.

Falsa, scandalosa, impia, in Baio damnata.

XX.

Qua parte datur intelligi hominem sub lege sine gratia potuisse concipere desiderium gratiæ mediatoris ordinatum ad salutem promissam per Christum; quasi *non ipsa gratia faciat ut invocetur a nobis,*

Ex concil. Araus. II, Can. 3.

Propositio, ut jacet, captiosa, suspectiva, favens heresi Semipelagianæ.

De gratia illuminante, et excitante. (De Grat. § 11.)

XXI.

§ 25. Propositio, quæ asserit *lumen gratiæ, quando sit solum, non præstare, nisi ut cognoscamus infelicitatem nostri status, et gravitatem nostri mali: gratiam in tali casu producere eundem effectum quem lex producebat: ideo necesse esse, ut Deus creet in corde nostro sanctum amorem, et inspiret sanctam delectationem contrariam amori in nobis dominantanti: hunc amorem sanctum, hanc sanctam delectationem esse proprie gratiam Jesu Christi inspirationem charitatis, qua cognita sancto amore faciamus; hanc esse illam radicem, e qua germinant bona opera, hanc esse gratiam Novi Testamenti, quæ nos liberat a servitute peccati, et constituit filios Dei;*

Quatenus intendat eam solam esse proprie gratiam Jesu Christi, quæ creat in corde sanctum amorem, et quæ facit ut faciamus, sive etiam qua homo liberatus a servitute peccati constituitur filius Dei, et non sit etiam proprie gratia Christi ea gratia, qua cor hominis tangitur per illuminationem Spiritus sancti (Trid. sess. 6, cap. 5), nec vera detur interior gratia Christi, cui resistitur,

Falsa, captiosa, inducens in errorem in secunda propositione Jansenii damnatum ut hereticum eumque renovans.

De Fide velut prima gratia. (De Fide, § 1.)

XXII.

§ 26. Propositio, quæ innuit fidem, a qua incipit series gratiarum, et per quam velut primam vocem vocamur ad salutem, et Ecclesiam, esse ipsammet excellentem virtutem fidei, qua homines fideles nominantur, et sunt;

Perinde ac prior non esset gratia, illa, quæ ut prævenit voluntatem, sic prævenit et fidem,

Ex S. Aug. de dono persev. c. 16, n. 41,

Suspecta de hæresi eamque sapiens, alias in Quesnellio damnata, erronea.

De duplici amore. (De Grat. § 8.)

XXIII.

§ 27. Doctrina synodi de duplici amore dominantis cupiditatis, et charitatis dominantis, enuntians hominem sine gratia esse sub servitute peccati: ipsumque in eo statu per generalem cupiditatis dominantis influxum omnes suas actiones inficere et corrumpere;

Quatenus insinuat in homine, dum est sub servitute, sive in statu peccati, destitutus gratia illa qua liberatur a servitute peccati, et constituitur filius Dei, sic dominari cupiditatem, ut per generalem hujus influxum omnes illius actiones in se inficiantur et corrumpantur: aut opera omnia, quæ ante justificationem fiunt, quacumque ratione fiant, sint peccata;

Quasi in omnibus suis actibus peccator serviat dominanti cupiditati,

Falsa, perniciosa, inducens in errorem a Tridentino damnatum ut hæreticum, iterum in Baio damnatum, artic. 40.

§ 12.

XXIV.

Qua vero parte inter dominantem cupiditatem et charitatem dominantem nulli ponuntur affectus medii a natura

ipsa insiti, suapteque natura laudabiles, qui una cum amore beatitudinis, naturalique propensione ad bonum, remanserunt velut extrema lineamenta, et reliquæ imaginis Dei;

Ex S. August. de spir. et lit. c. 28.

Perinde ac si inter dilectionem divinam, quæ nos perducit ad regnum, et dilectionem humanam illicitam, quæ damnatur, non daretur dilectio humana licita, quæ non reprehenditur,

Ex S. August. serm. 349, de carit. edit. Maur.,

Falsa, alias damnata.

De timore servili. (De Pœnit. § 3.)

XXV.

§ 28. Doctrina, quæ timorem pœnarum generatim perhibet duntaxat non posse dici malum, si saltem pertingit ad cohibendam manum;

Quasi timor ipse gehennæ, quam fides docet peccato infligendam, non sit in se bonus et utilis, velut donum supernaturale, ac motus a Deo inspiratus præparans ad amorem justitiæ,

Falsa, temeraria, perniciosa, divinis donis injuriosa, alias damnata, contraria doctrinæ concilii Tridentini, tum et communi Patrum sententiæ: opus esse, juxta consuetum ordinem præparationis ad justitiam, ut intret timor primo per quem veniat charitas; timor medicamentum, charitas sanitas.

Ex S. August. in epist. Joan. c. 4, tract. 9, n. 4, 5.

In Joann. evang. tract. 41, n. 10.

Enarratione in psal. 127, n. 7.

Sermone 157, de verbis apostoli, c. 13.

Sermone 161, de verbis apostoli, n. 8.

Sermone 349, de charitate, n. 7.